

دکتر طهرانچی در مراسم تکریم و معارفهٔ مسئول نهاد رهبری در دانشگاه آزاد:

ظرفیت‌های دانشگاه آزاد نباید با قیود دولتی محدود شوند

سارا طاهری – موزهی قیاسی گروه دانشگاه

دفتر نهاد نمایندگی مقام معظم‌رهبری در سازمان مرکزی دانشگاه آزاد که پس از تغییرات مهم سال ۹۸ تأسیس شد، نقش کلیدی و هدایتگری مؤثری در نظام فرهنگی دانشگاه ایفا کرده است. مسئولیت این دفتر در این شش سال، به محمد شریفانی واگذار شده بود اما او با پذیرش مسئولیتی جدید در خارج از کشور، بار مسئولیت را به میرمجید سید قریشی سپرد. قریشی چهره‌ای باتجربه و سوابق روشن در فعالیت‌های فرهنگی نهاد رهبری دانشگاه‌هاست. او پیش از این مسئول نهاد نمایندگی مقام معظم‌رهبری در دانشگاه علوم پزشکی تهران و معاون فرهنگی و سیاسی نهاد نمایندگی مقام معظم‌رهبری در دانشگاه‌ها بوده و از روز

دکتر طهرانچی مطرح کرد

نمی‌توان در یک کشور دو نظام مجزا برای تربیت نیروی انسانی داشت

در منا را که نماد بندگی و تبری از شیطان است، پاس می‌داریم. امروز، روز پایانی مناسک جمرات است. مناسکی که با هفت بار سنگ زدن نمادین به شیطان، یکی از شعارن الله اجرا می‌شود. این شعارن، وجهه‌ای دارند که ما را به تبری از شیطان بزرگ و شیطانک‌های همراهش دعوت می‌کنند.»

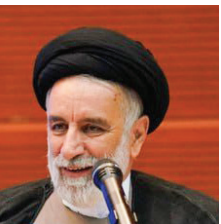
وی افزود: «اتفاقاتی که در غزه، لبنان و زاهدیه رخ می‌دهد، ظلم آشکاری است که مدعیان دموکراسی مرتکب می‌شوند. این ظلم‌ها تمدنی را که داعیه‌دار حقوق بشر است، با چالشی جدی روبه‌رو خواهد کرد و وجدان‌های بیدار دیگر فریب سخنان ظاهر‌فریب آن‌ها را نخواهند خورد.»

دکتر طهرانچی با اشاره به تغییرات در مجموعه مدیریتی دانشگاه گفت: «امروز در جلسه تکریم و معارفه‌ای قرار داریم که پس از شش سال همکاری با برادر بزرگوارم، حجت‌الاسلام شریفانی، انتطاعی ایجاد می‌شود. ایشان به سنگری دیگر در عرصه خدمت منتقل می‌شوند. این موضوع برای ما دشوار است، اما خوشحالم که برادری عزیز و بزرگوار، جناب آقای قریشی که از پیشگازان عرصه وحدت و حضور مؤثر روحانیت در دانشگاه‌اند، مسئولیت را برعهده می‌گیرند. همچنین از دکتر رستمی برای انتخاب این گزینه شایسته تشکر می‌کنم.»

وی در ادامه به توضیح ساختار آموزش عالی کشور پرداخت و اظهار کرد: «دانشگاه در ایران ابتدا به صورت نهادی آزاد شکل گرفت. قبل از تأسیس وزارتخانه، دانشگاه تهران راه‌اندازی شد و سپس دانشگاه‌های ملی، شیراز و شریف تأسیس شدند. در سال ۱۳۴۴، با ایجاد دانشگاه ملی ساختار‌های جدیدی شکل گرفتند و دانشگاه‌ها به‌تدریج هویت مستقلی از وزارتخانه پیدا کردند. شورای دانشگاه‌ها مسئول اداره دانشگاه‌ها شد تا اینکه وزارت آموزش عالی تأسیس شد. این در حالی است که وزارت معارف بیشتر بر مدارس تمرکز داشت. دکتر طهرانچی افزود: «در ادامه، با توسعه آموزش عالی، تعداد دانشگاه‌ها به حدود ۱۷۰ عدد رسید و امروزه حدود ۷۰۰ هزار دانشجو در دانشگاه‌های دولتی تحصیل می‌کنند. این دانشگاه‌ها همچنان تحت حکمرانی شورایی خاص هستند که از ساختار دولتی پیروی می‌کند؛ ساختاری که متفاوت از کشور‌های

مسئول دفتر نهاد نمایندگی مقام معظم‌رهبری در دانشگاه آزاد:

کار فرهنگی باید به یک رسالت استادی بدل شود

که هم‌سن یا بزرگ‌تر از من هستند به‌خوبی به خاطر دارند آن زمانی که پیشنهاد تأسیس این دانشگاه به امام راحل داده شد، فضای عمومی کشور برای تأسیس نهادهای غیردولتی آماده نبود. نه‌تنها چنین پیشنهادی سخت بود، بلکه مخالفان جدی نیز داشت؛ حتی در میان دولتمردان وقت هم نگاه‌ها صرفاً دولتی بود و باور داشتند که تمام امور باید در دست دولت باشد.»

او در ادامه توضیح داد: «آن زمان، اختلاف‌نظرهایی که میان مقام‌معظم‌رهبری و برخی دولتمردان وجود داشت، ریشه در همین نگاه‌های متفاوت داشت. این که در آن زمان، همان‌طور که دکتر طهرانچی اشاره کردند، برخی دانشگاه‌ها در مسیر تعطیلی قرار داشتند، اما امام خمینی(ره) با بینش‌ی بلند، دانشگاه آزاد را بنیان گذاشتند، مانند همان کار بود که ایشان در مورد بسیج و سایر نهادهای انقلابی انجام دادند.»

مسئول نهاد نمایندگی مقام معظم‌رهبری در دانشگاه آزاد افزود: «در دوران اخیر نیز با حضور آقای دکتر طهرانچی، ما شاهد شکر‌فایی بیشتری در دانشگاه آزاد هستیم.»

قریشی در ادامه گفت: «مطالبی که رئیس نهاد از مقام‌معظم‌رهبری در مورد دانشگاه آزاد نقل کردند، وظیفه بنده را سنگین‌تر خواهد کرد. البته باتوجه به همکاران خوب و نیروهای متعهدی که در این دانشگاه حضور دارند، یقین دارم که با روحیه انقلابی و ساختار‌های مناسبی که در این دانشگاه شکل گرفته، می‌توانیم گام‌های روبه‌جلو برداریم.» او تأکید کرد: «بدون کمک و مشورت شما عزیزان، هیچ کاری از پیش نخواهد رفت؛ به‌ویژه در حوزه فعالیت‌های فرهنگی. این بدان معنا نیست که معاونت فرهنگی با نهاد مسئولیت تمام کار‌های فرهنگی را

گذشته مسئولیت هدایت و تقویت جریان فرهنگی و دینی در بنده دانشگاه آزاد را برعهده گرفته است.

در آیین «تودیع و معارفه مسئول نهاد نمایندگی مقام معظم‌رهبری در دانشگاه آزاد» دکتر طهرانچی، رئیس دانشگاه آزاد و مصطفی رستمی، رئیس نهاد نمایندگی مقام معظم‌رهبری در دانشگاه‌ها نکات خود را پیرامون تحولات فرهنگی دانشگاه‌ها ارائه کردند. محمد شریفانی مسئول سابق دفتر نهاد، میرمجید سید قریشی مسئول جدید این دفتر، فرزند جهان‌بین معاون فرهنگی و دانشجویی دانشگاه آزاد و عاصمه قاسمی مشاور عالی ریاست دانشگاه آزاد در امور زنان و خانواده از جمله سخنرانان این آیین بودند که سخنان آنان را در این گزارش از نظر می‌گذرانید.

پیشرو است، جایی که دانشگاه‌ها غالباً غیردولتی اداره می‌شوند. اما در ایران، دانشگاه‌ها تحت سلطه قوانین سازمان مدیریت و سازمان امور استخدامی هستند.»

وی در باره تحول ساختاری در دهه ۶۰ بیان کرد: «در سال ۱۳۶۴، دانشگاه‌های علوم پزشکی از دانشگاه‌های دولتی جدا و به وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی منتقل شدند. این وزارتخانه دارای دو بخش مرکزی بود؛ یکی در حوزه بهداشت و درمان و دیگری در حوزه آموزش پزشکی که مطابق با نظام دانشگاه‌های دولتی اداره می‌شد.» رئیس دانشگاه آزاد اسلامی در باره تأسیس دانشگاه آزاد گفت: «پس از انقلاب اسلامی با پیشنهاد مرحوم هاشمی رفسنجانی و با حمایت‌های امام خمینی(ره) و مقام‌معظم‌رهبری و دیگر مسئولان نظام، دانشگاهی متفاوت با ساختاری مستقل از سیستم بر‌وکرانیک دولتی شکل گرفت که نام «دانشگاه آزاد اسلامی» بر آن نهاده شد. این دانشگاه با حمایت مردمی، زاده انقلاب اسلامی است و امروزه حدود ۱/۴ میلیون دانشجو دارد. این در حالی است که دانشگاه‌های علوم پزشکی ۲۵۰ هزار و دانشگاه‌های دولتی حدود ۷۰۰ هزار دانشجو را در خود جای داده‌اند.»

وی تصریح کرد: «مشکل ما آنجاست که انتظار داریم دانشگاه آزاد همان ساختار دانشگاه دولتی را داشته باشد، درحالی‌که فلسفه، ماموریت و ساختار آن متفاوت است. رسالت دانشگاه ممکن است یکی باشد، اما مأموریت‌ها و ابزار‌ها متفاوت‌اند. غرب از ساختار برای رسیدن به اهدافش استفاده می‌کند، اما ما بعضاً ظرفیت دانشگاه آزاد را نادیده می‌گیریم و آن را با قیود دولتی محدود می‌کنیم، درحالی‌که دانشگاه آزاد از آزادی عمل‌هایی در ساختار برخوردار است.» دکتر طهرانچی ادامه داد: «نمی‌توان در یک کشور دو نظام مجزا برای تربیت نیروی انسانی داشت. ما امروز در دانشگاه آزاد اسلامی از ساختاری ر‌ها از بروکراسی بهره‌مندیم که فرصتی بی‌نظیر برای پیشرفت فراهم کرده است. مقام معظم رهبری حفظ کیان دانشگاه را یکی از سه مأموریت اصلی ما دانستند؛ در کنار ارتقای علمی و گسترش فضای اجتماعی.»

وی در پایان گفت: «متأسفانه نهاد نمایندگی مقام‌معظم‌رهبری از ابتدای فعالیت دانشگاه آزاد جایگاه منسجمی نداشت. اما از سال ۱۳۹۸، با تأسیس دفتر نهاد رهبری در سازمان مرکزی دانشگاه، یکی از بهترین تحولات در مسیر هدایت حکمرانی یکپارچه دانشگاه رخ داد. این نهاد از طریق آموزش رسمی و غیررسمی، در این شش سال در معیت برادر عزیزم دکتر شریفانی، فرصت‌های نیکی خلق کرده است. باید مراقب باشیم ساختار دانشگاه آزاد را با دانشگاه‌های دولتی قیاس نکنیم؛ چراکه این قیاس مانع بهره‌برداری از ظرفیت‌های عظیم این دانشگاه در تربیت نسل جوان خواهد شد.»

رئیس نهاد نمایندگی رهبری در دانشگاه‌ها:

دانشگاه آزاد نهاد برآمده از دل انقلاب اسلامی است

اشاره درستی به تولید دانشگاه در ایران داشتند که بنده را به یاد خاطره‌ای از مرحوم دکتر متعهدی انداخت. همان‌طور که می‌دانید ایشان مؤسس و رئیس چند دانشگاه بودند اما به دلیل درخواست‌هایی که آمریکایی‌ها از ایشان داشتند و به دلیل نحوه مواجهه ایشان با این درخواست‌ها، از دانشگاه‌های مختلف عزل شدند. وزیر وقت در آن زمان به مرحوم متعهدی گفته بود شش‌ماه هنوز بلد نیستید ریاست دانشگاه را به عهده داشته باشید. این اقدام به دلیل فساد ساختاری رژیم پهلوی بود و از سوی دیگر ساختار رژیم به دنبال افراد هم‌سود.»

وی در ادامه افزود: «بعد از آن دوران، انقلاب اسلامی آمد و بنیان‌ها را به هم ریخت و ساختار‌هایی همچون جهاد دانشگاهی، جهاد سازندگی، سپاه پاسداران انقلاب اسلامی، کمیته امداد و... را تأسیس کرد و این‌ها اموری بود که انقلاب ایجاب می‌کرد آن‌ها را انجام دهد.»

وی با اشاره به خاستگاه تأسیس دانشگاه آزاد تأکید کرد: «دانشگاه آزاد اسلامی یک ویژگی دارد که نهاد انقلابی است و از دل انقلاب برآمده است و مؤسسان آن رهبران و سران انقلاب بوده‌اند. آغاز و برآیند و شکل‌گیری دانشگاه آزاد از درون انقلاب است. وجود این دانشگاه و تاریخچه تأسیس آن فرصت‌های زیادی را در اختیار تصمیم‌گیران برای طرح نو درانداختن و اسیر قالب‌ها نشدن قرار داده است.»

رستمی تصریح کرد: «مسیر پیش روی دانشگاه آزاد یکی مسیر طولانی است و قطعاً با همت جدی که وجود دارد، این امر محقق می‌شود. انقلاب اسلامی نشان داد ظرفیت تحقق اعجاز‌های الهی را دارد. باید بدانیم که دوره‌های سختی بر این کشور گذشته است، چه در زمان حیات امام و اتفاقات تابستان سال ۶۰ و از سوی دیگر رفتن رهبران و یاران امام، اما ما همه این‌ها خداوند اراده کرده است این ملت رسالت

خودش را به هدف برسانند و ان‌شاء‌الله با پایمردی و حرکت بر روی اصول، این اتفاق صورت بگیرد.»

وی با اشاره به متن حکم رهبر معظم انقلاب خطاب به رئیس نهاد نمایندگی مقام معظم‌رهبری در دانشگاه‌ها خاطر‌نشان کرد: «در حکم رهبر انقلاب آمده است که دانشگاه مهم‌ترین مرکز تولید و گسترش و افزایش دانش است و همت و تعهد استادان این مرکز حساس ترسیم‌کننده چشم‌انداز آینده کشور و رقم‌زننده سرنوشت ملت است. حضور علمای دین و فضایی روشن بین انقلابی در کنار استاد و دانشجو باید بتواند به توفیق و هدایت الهی، خروجی این تلاش مبارک را تضمین کند.» وی در ادامه با اشاره به متن حکم افزود: «دقت کنید رهبر انقلاب تضمین این خروجی را از علمای حوزوی در کنار اساتید و مدیران دانشگاهی می‌خواند و این یک مسئولیت بسیار بزرگی برای ماست. رهبر انقلاب سه محور را ماموریت دانشگاه آزاد کرده‌اند که شامل این است که جریان علمی و رویکرد انقلابی با قدرت حفظ شده و همچنین کیان دانشگاه باید مراقبت شود. در این ماموریت‌ها برخی مستقیم و برخی غیرمستقیم نقش دارد و موظفند که کمک و تلاش کند و هرجا لازم است همراهی کرده و ظرفیت‌ها را پای کار بیاورند و به سمت هدف حرکت کنند.» وی با اشاره به مطالبات رهبر انقلاب تأکید کرد: «مجموعه ماموریت‌هایی که ایشان خطاب به نهاد و وزارتین دارند با این میزان حرکتی که اتفاق می‌افتد قطعاً تناسب ندارد اما راه تحقق آن وجود روحیه‌های انقلابی است و بیشتر دانشگاه‌ها بیشتر فراهمی برای پیگیری مطالبات رهبری است و حتماً این اتفاق با همت‌های ارزشمند، رخ داندنی است.» وی در ادامه با اشاره به دوران حضور محمد شریفانی در نهاد نمایندگی مقام معظم‌رهبری در دانشگاه آزاد گفت: «دوران حضور ایشان دوران مبارکی بود که منجر به رقم‌خوردن اتفاقات خوب بود. دفتر نهاد در ستاد دانشگاه آزاد ظرفیت‌های خوبی در تصمیم‌گیری‌ها دارد و به همین دلیل ظرفیت آن با دانشگاه‌های دولتی متفاوت است. برای انتخاب مسئول جدید به دنبال چهره‌ای بودیم که بتواند این ظرفیت را به عهده بگیرد. در ادامه این مسیر هم ان‌شاء‌الله به لطف و استمداد از خداوند متعال به سبب حضور میرمجید قریشی و سابقه و تجربیات خوب ایشان، اتفاقات خوبی رقم خواهد خورد.»

مسئول سابق نهاد رهبری در دانشگاه آزاد:

دانشگاه آزاد سرشار از سرمایه و ارزش است

در دیدار با نمایندگان مجلس عبارتی فرمودند که دارای بعد فلسفی و مدیریتی عمیقی است. ایشان فرمودند: «همه اعضای یک انسان باشید؛ یعنی همه در خدمت انسان کامل، که رسول‌الله(ص) است، باشیم. اگر چنین شود، پیروزی نصیب شماست.» این عبارت ساده، دربردارنده مفاهیمی از فلسفه مشاء، اشراق و بیحت و وحدت در کثرت و کثرت در عین وحدت است. علاوه‌بر عمق فلسفی، بحث مدیریتی دارد که می‌توان گفت تجسم و عینیت آن در دانشگاه آزاد اتفاق می‌افتد.» مسئول سابق نهادنمایندگی مقام معظم‌رهبری در دانشگاه‌از خاطر‌نشان کرد: «گاهی در جلسات رسمی، ظاهر دانشگاه مورد نقد قرار می‌گیرد، اما اگر به باطن وسر مایه‌های دانشگاه نگاه کنیم، از مدیریت کلان گرفته تا مدیران خدوم در ستاد و صف، اساتید فریخته، کارمندان دلسوز، همکاران نهاد و دانشجویان عزیز، می‌بینیم که این مجموعه سرشار از رحمت، سرمایه و ارزش است و این موضوع جای مباحثات و افتخار دارد.» او با بیان اینکه این رفت و آمدهای مدیریتی طبیعی است، گفت: «آنچه برای ما می‌ماند، حسن سلوک و خوش‌فقراری است. اگر همدلی مجموعه‌ها با ما نبود، حتی همین قدم‌های کوچک نیز ممکن نبود.»

معاون فرهنگی و دانشجویی دانشگاه آزاد:

ارتباط با جریان استادی نقطه قوت نهاد در زمان شریفانی بود

عیسی گفتندی پیامبر یا چه کسی بنشینیم؟ فرمود یک‌سای که دیدارش شما را به یاد خدا اندازد و سخنش دانشتان را ز یاد کند و کردارش شما را به آخرت تشویق کند. شریفانی چنین فردی است. مردی خدایی و مردم‌دار که دیدار او انسان را به یاد خدا می‌اندازد. به دلیل تسلط او بر قرآن و کلام اهل بیت هر چند که کم سخن می‌گفت، همان‌اندک جلای روح و دانش افزا بود. همه اعضای شورای معاونین می‌توانند شهادت دهند که چند دقیقه سخن او در ابتدای جلسات هیئت‌رئسه چقدر نافذ بوده است. زمانی که رفتار او را می‌دیدید، سلوک او شمارا متوجه‌عالم دیگری می‌کرد.» او در ادامه عنوان کرد: «از مهم‌ترین توصیه‌های رهبر معظم انقلاب اسلامی به ریاست محترم نهاد رهبری در دانشگاه‌ها، این بود که از کار‌های فوق‌برنامه کم کنید و گروه معارف و جریان استادی را تقویت کنید. این دستور صریح رهبر انقلاب به آقای رستمی بود.» جهان‌بین با بیان اینکه در دوره شریفانی کار‌های بزرگی انجام گرفت، افزود: «شرکت ۱۰۰ هزار نفر در مسابقات قرآن موضوع کمی نیست، آنچه که به نظر من در مورد او ارزشمند است این است که این فعالیت‌های فوق‌برنامه هیچ‌گاه باعث نشد که او از ارتباط با جریان استادی غفلت کند و فعالیت‌های دیگر این موضوع مهم دستور رهبری را تحت‌الشعاع قرار دهد. جلسات تفسیر شلوغ و پربار با حضور اساتید داشتند که سال‌ها در ماره‌ها قرآن را ارائه کردند. طرح‌های شاخصی همچون اندیشه تمدن‌ساز که با حضور چند هزار استاد و با مباحثه کتاب و طرح کلی اندیشه اسلامی در قرآن داشتند که بعد‌ها دیگر دانشگاه‌ها هم از این الگو گرفتند، در همین راستاست.»

مشاور ریاست دانشگاه آزاد در امور زنان و خانواده:

نهاد مقام معظم‌رهبری را مامن دانشگاهیان می‌دانیم

عاصمه قاسمی، مشاور عالی ریاست دانشگاه آزاد در امور زنان و خانواده در مراسم تکریم و معارفه مسئول نهاد نمایندگی رهبری در دانشگاه آزاد، گفت: «اگر به شکل‌گیری

نهاد مقام معظم‌رهبری در دانشگاه‌ها در دهه ۷۰ برگردیم و به اساس نامه‌ای که در دهه ۷۰ نهایی و تصویب شد، نگاهی داشته باشیم و اهداف و وظایفی از جمله تعمیق بخشی فرهنگی و اعتقادی، تلاش برای یک حرکت زیربنایی در حوزه فرهنگ، اعتقادات و باور‌های دانشگاهیان، ایجاد و گسترش فضای انقلابی، معنوی و دینی در دانشگاه‌ها برای نهاد تعیین شده است. اگر این اهداف را بازخوانی کنیم، متوجه می‌شویم در زمان حضور شریفانی در دانشگاه آزاد این اهداف اجرا شد و تحقق پیدا کرد.» او اضافه کرد: «این فضای تعاملی به‌ویژه در سیاست‌گذاری، جهت‌دهی و فعالیت کلان در حوزه فرهنگ دینی و قرآنی و معارف بین نهاد مقام معظم‌رهبری و حوزه‌های دیگر فرهنگی دانشگاه به‌خوبی دنبال شد که بخش بزرگی از این کار به دلیل منش اخلاقی و رفتاری و ویژگی‌های ایشان بود.»

او در پایان عنوان کرد: «در حوزه زنان و خانواده هم در سطح سازمان و هم در سطح واحدهای دانشگاه آزاد تعامل بسیار خوبی بین حوزه ما و نهاد رهبری شکل گرفت و همچنان که در زمان دانشجویی نهاد مقام معظم‌رهبری را یک مامن و پناهگاه معنوی برای دانشگاهیان می‌دانستیم، این مهم به دلیل آن نگاه ویژه‌ای که شریفانی داشت، در دانشگاه آزاد محقق شد و نگاه پدرانه ایشان باعث شد این تعامل به‌خوبی شکل گیرد و بتوانیم کار‌های خوبی در حوزه فرهنگی هم در سطح سازمان و هم واحدهای دانشگاهی رقم بزنیم.»